

**UCHWAŁA NR XIV/119/16
RADY GMINY GRÓDEK**

z dnia 29 stycznia 2016 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2015 r. poz. 1515, poz. 1890), art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286, poz. 1916), art. 10 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124, 2015 r. poz. 28, poz. 875, poz. 1916, poz. 2014) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gródek.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załącznik

do uchwały Nr XIV/119/16

Rady Gminy Gródek

z dnia 29 stycznia 2016 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2016**

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2016, zwany dalej "Programem", jest elementem strategii rozwiązywania problemów społecznych Gminy Gródek oraz służy realizacji zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii. Doświadczenia z lat ubiegłych wskazują na potrzebę prowadzenia profilaktyki na różnych poziomach, a mianowicie:

- 1) profilaktyki ukierunkowanej na całe populacje - profilaktyka uniwersalna, obejmująca działania profilaktyczne adresowane do całych grup (populacji) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów alkoholowych, np. dzieci i młodzieży, młodych i dorosłych, rodziców posiadających dzieci w wieku szkolnym. Celem działań jest zmniejszenie lub eliminowanie czynników ryzyka sprzyjających rozwojowi problemów alkoholowych w danej populacji;
- 2) profilaktyki ukierunkowanej na jednostki i grupy zwiększonego ryzyka - profilaktyka selektywna, obejmująca działania profilaktyczne adresowane do jednostek lub grup, które ze względu na swoją sytuację społeczną, rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są narażone na większe od przeciętnego ryzyko występowania problemów alkoholowych lub/i innych zaburzeń zdrowia psychicznego. Przykładem profilaktyki selektywnej są działania edukacyjne, opiekuńcze i rozwojowe podejmowane wobec dzieci pochodzących z rodzin z problemem alkoholowym;
- 3) profilaktyki ukierunkowanej na jednostki (lub grupy) wysokiego ryzyka, demonstrujące pierwsze symptomy problemów alkoholowych - profilaktyka wskazująca, obejmująca działania profilaktyczne adresowane do osób (grup osób), które przejawiają wczesne symptomy problemów alkoholowych lub/i innych zaburzeń zachowania lub problemów psychicznych, ale jeszcze nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego, uzależnienia od alkoholu lub innych zaburzeń związanych z nadużywaniem alkoholu.

II. CELE I DZIAŁANIA PROGRAMU

CEL STRATEGICZNY I: Rozwiązywanie problemów alkoholowych

1. Cel szczegółowy: Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych.

DZIAŁANIA

- 1) Dbanie o dostępność terapii uzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz współuzależnienia dla mieszkańców gminy poprzez współpracę z poradniami profilaktyki, leczenia i rehabilitacji uzależnień;
- 2) Dofinansowanie programów psychoterapii uzależnienia od alkoholu realizowanych w poradniach odwykowych w postaci:
 - programu podstawowego w oddziałach całodobowych i dziennych, którego celem jest rozpoznanie uzależnienia, zbudowanie motywacji do leczenia i podjęcia nauki życia na trzeźwo,
 - programu ponadpodstawowego i pogłębionego, którego celem jest nauka zapobiegania nawrotom czynnego uzależnienia, nauka radzenia sobie bez alkoholu z emocjami, relacjami, zadaniami życiowymi;
- 3) Prowadzenie punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin, realizującego w szczególności zadania w zakresie:
 - motywowania zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia odwykowego, kierowanie do leczenia specjalistycznego,
 - motywowania osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych, do zmiany szkodliwego wzoru picia,
 - udzielania wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. poprzez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej),
 - rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy,
 - inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej,
 - posiadanie dobrej orientacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które mogą się włączyć w systemową pomoc dla rodziny;
- 4) Finansowe i organizacyjne zabezpieczenie funkcjonowania punktu konsultacyjnego, w szczególności poprzez:
 - a) finansowanie dyżurów specjalisty psychoterapii uzależnień, psychologa, prawnika,
 - b) doposażenie punktu w literaturę fachową, broszury oraz inne publikacje związane z problemem uzależnień;
 - c) zakup wyposażenia i materiałów niezbędnych do prowadzenia konsultacji.

Wskaźnik:

- liczba osób, które otrzymały wsparcie.

2. Cel szczegółowy: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

DZIAŁANIA

- 1) Podejmowanie przez Gminną Komisję Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, a mianowicie:
 - a) przyjęcie zgłoszenia o przypadku wystąpienia nadużywania alkoholu z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą”,
 - b) wezwanie na rozmowę osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczenie jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i/lub poddania się leczeniu odwykowemu.

O ile osoba wezwana nie zgodzi się dobrowolnie poddać leczeniu, a wstępne czynności przeprowadzone w sprawie uzasadniają kontynuowanie postępowania:

 - skierowanie takiej osoby na badanie przez biegłych, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego,
 - przygotowanie dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym wraz z opinią wydaną przez biegłego,
 - złożenie wniosku o wszczęciu postępowania do sądu rejonowego;
- 2) Współdziałanie Komisji z Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie rozpoznania zaburzenia życia rodzinnego wywołanego nadużywaniem alkoholu i stosowaniem przemocy oraz planowania działań interwencyjnych, w szczególności poprzez:
 - a) udział członków Komisji w pracach grup roboczych powoływanych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
 - b) zwiększenie kompetencji służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez finansowanie szkoleń dotyczących w szczególności obowiązujących procedur, podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia przemocy w rodzinie, w tym posługiwania się procedurą „Niebieskie Karty”;
- 3) Udzielanie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym, w szczególności poprzez:
 - a) tworzenie i finansowanie działalności świetlic opiekuńczo-wychowawczych (w tym: finansowanie zatrudnienia pracowników merytorycznych), zapewniających dzieciom pomoc w nauce, organizację czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizację zabaw i zajęć sportowych, pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami,
 - b) finansowanie zadań realizowanych przez placówki wsparcia dziennego, prowadzone w innej formie, np. kół zainteresowań, klubów i ognisk wychowawczych, pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę,
 - c) finansowanie realizacji zajęć socjoterapeutycznych lub opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci z grupy ryzyka, w ich ramach możliwe jest prowadzenie różnorodnych programów rozwojowych dla dzieci, np. teatralnych, komputerowych, tanecznych, sportowych,
 - d) dofinansowywanie obozów oraz kolonii z programem socjoterapeutycznym lub profilaktycznym dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym/problemem przemocy,

- e) finansowanie dożywiania dzieci z grup ryzyka, uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) Organizowanie i finansowanie programów środowiskowych pomocy rodzinie, zajęć rodzicom w celu podniesienia ich kompetencji wychowawczych;
- 5) Dofinansowywanie szkoleń i kursów specjalistycznych w zakresie pracy z dziećmi z rodzin z problemem alkoholowym oraz rozwijania umiejętności prowadzenia zajęć socjoterapeutycznych organizowanych dla pedagogów i nauczycieli, w tym zakup materiałów informacyjno-edukacyjnych dla nauczycieli i uczniów;
- 6) Zlecanie i finansowanie badań mających na celu sporządzenie diagnozy w zakresie problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych oraz występowania zjawiska przemocy w rodzinie.

Wskaźniki:

- liczba wydanych opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia,
- liczba „Niebieskich Kart” z problemem alkoholowym,
- liczba dzieci objętych pomocą.

CEL STRATEGICZNY II: Profilaktyka

- 1. Cel szczegółowy: Wspieranie programów profilaktycznych i działań społeczności lokalnych na rzecz zapobiegania używania alkoholu i innych środków psychoaktywnych, w szczególności przez dzieci i młodzież.**

DZIAŁANIA

- 1) Prowadzenie na terenie szkół i innych placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i ich rodziców, a w szczególności rekomendowanych programów profilaktycznych, w tym:
 - a) finansowanie i wdrażanie programów profilaktycznych wraz z finansowaniem wydatków materiałowych niezbędnych do realizacji programów,
 - b) wspieranie i finansowanie realizacji konkursów z nagrodami, propagujących ideę zdrowego trybu życia oraz wzorce wychowawcze;
- 2) Finansowanie środowiskowych programów profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży wraz z niezbędnymi kosztami materiałowymi oraz zatrudnieniem animatorów, zapewniających spędzanie wolnego czasu bez alkoholu i używek;
- 3) Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży jako alternatywę dla zachowań ryzykownych, a w szczególności poprzez realizację pozalekcyjnych zajęć sportowo-rekreacyjnych łączących psychoprofilaktykę z aktywnością sportową, w tym organizację zawodów lub imprez sportowych, będących elementem prowadzonych pozalekcyjnych zajęć sportowych;
- 4) Działania na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 5) Wspieranie programów i przedsięwzięć profilaktycznych opracowywanych i realizowanych przez młodzież, skierowanych do grup rówieśniczych, a także wspieranie rozwoju i działalności wolontariatu;

- 6) zaangażowanie w realizację środowiskowych programów profilaktycznych wielu grup społeczności lokalnej: młodzieży, rodziców, wychowawców, sprzedawców napojów alkoholowych, samorządu.

Wskaźniki:

- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, w tym rekomendowanych przez Państwową Agencję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- liczba dzieci i młodzieży, nauczycieli, rodziców, uczestniczących w zrealizowanych działaniach i programach profilaktycznych.

2. Cel szczegółowy: Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz możliwości zapobiegania temu zjawisku

DZIAŁANIA

- 1) Podejmowanie działań o charakterze edukacyjnym przeznaczonych dla rodziców, których celem jest wspieranie abstynencji dziecka i przygotowanie go do podejmowania świadomych i odpowiedzialnych decyzji związanych z używaniem substancji psychoaktywnych;
- 2) Udział w kampaniach profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, promujących profilaktykę uzależnień wśród mieszkańców gminy;
- 3) Szkolenie nauczycieli w zakresie umiejętności wczesnego rozpoznawania sygnałów wskazujących na nadużywanie środków psychoaktywnych;
- 4) Finansowanie kosztów podnoszenia kwalifikacji członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez udział w konferencjach, szkoleniach, warsztatach wraz z finansowaniem wydatków związanych z kosztami dojazdu, rozliczanymi zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej;
- 5) Wspieranie edukacji osób pracujących zawodowo w systemie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, np. funkcjonariuszy Policji, pracowników socjalnych, itp. kontaktujących się z osobami nietrzeźwymi poprzez finansowanie szkoleń z zakresu komunikacji interpersonalnej i postępowania z klientami będącymi pod wpływem alkoholu oraz poprzez prenumeratę lub zakup specjalistycznych opracowań, czasopism, publikacji;
- 6) Podejmowanie działań edukacyjnych, w tym szkoleń, skierowanych do sprzedawców napojów alkoholowych oraz działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie dostępności napojów alkoholowych i przestrzeganie zakazu sprzedaży alkoholu osobom poniżej 18 roku życia.
- 7) Prowadzenie kampanii edukacyjnych związanych z zagrożeniem nietrzeźwości kierowców, m.in. poprzez rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (ulotki, publikacje).

Wskaźniki:

- liczba przeszkolonych sprzedawców alkoholu,
- liczba osób/podmiotów uczestniczących w akcjach, kampaniach profilaktycznych,
- liczba osób uczestniczących w szkoleniach.

CEL STRATEGICZNY III: Współdziałanie z instytucjami i organizacjami

1. Cel szczegółowy: Wspieranie i udzielanie pomocy podmiotom realizującym zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych

DZIAŁANIA

- 1) Współpraca z placówkami oświatowymi w zakresie prowadzenia programów i zajęć profilaktycznych;
- 2) Wspieranie funkcjonowania stowarzyszeń abstynenckich, w szczególności poprzez udostępnianie, użyczanie pomieszczeń oraz pokrywanie kosztów związanych z wyposażeniem i utrzymywaniem udostępnianych, użyczanych lokali;
- 3) Dofinansowanie działań ujętych w Programie, a w szczególności: programów profilaktycznych, kolonii z programem socjoterapeutycznym, pozalekcyjnych zajęć sportowych, w ramach otwartego konkursu ofert zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, realizowanych przez organizacje pozarządowe.

Wskaźniki:

- liczba podmiotów, którym udzielono dotacji,
- liczba uczestników w poszczególnych zadaniach.

III. REALIZACJA PROGRAMU

1. Program skierowany jest do mieszkańców Gminy Gródek, w tym:
 - 1) w zakresie zapobiegania alkoholizmowi i przeciwdziałania narkomanii do: dzieci i młodzieży oraz rodziców i nauczycieli, młodych i dorosłych;
 - 2) w zakresie pomocy specjalistycznej do osób uzależnionych od alkoholu oraz osób współuzależnionych.
2. Działania wynikające z Programu inicjuje i realizuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej we współpracy z placówkami oświatowymi funkcjonującymi na terenie Gminy, Policją oraz z innymi podmiotami, których działalność służy rozwiązywaniu problemów alkoholowych i przeciwdziałaniu narkomanii.
3. Do zadań Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szczególności należy:
 - 1) podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu, które w związku z nadużywaniem alkoholu powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację małoletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny;
 - 2) opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w zakresie zgodności lokalizacji punktów sprzedaży z uchwałami Rady Gminy Gródek w sprawie ustalenia liczby punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5% alkoholu oraz w sprawie zasad usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Gródek;
 - 3) kontrola punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem zgodności ich działalności z przepisami ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
 - 4) podejmowanie działań w zakresie ograniczania dostępu do alkoholu;
 - 5) bieżące monitorowanie realizacji Programu oraz przygotowywanie informacji w tym zakresie.

IV. ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Przewodniczącemu, wiceprzewodniczącemu, członkom Komisji, z wyłączeniem Sekretarza Komisji, przysługuje wynagrodzenie za udział w posiedzeniu Komisji w wysokości 100,00 zł brutto.
2. Sekretarzowi Komisji przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 300,00 zł brutto za miesiąc, w których wykonywał czynności związane z prowadzeniem dokumentacji Komisji i realizacją zadań wynikających z bieżącej działalności Komisji. Wynagrodzenie obniża się o 100,00 zł brutto za każdą nieobecność na posiedzeniu Komisji.
3. Członkowi zespołu ds. prowadzenia działań wynikających z instytucji prawnej zobowiązania do leczenia przysługuje zryczałtowane wynagrodzenie miesięczne w wysokości 200,00 zł brutto za miesiąc, w których wykonywał czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu wobec osób uzależnionych od alkoholu. Wynagrodzenie obniża się o 50,00 zł brutto za każdą nieobecność na posiedzeniu Komisji.
4. Członkom zespołów problemowych, członkom wchodzącym w skład grup roboczych powoływanych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, przysługuje wynagrodzenie za realizację czynności zgodnie ze stawkami wynagrodzenia określonymi w poniższej tabeli:

Lp.	Rodzaj czynności	Wskaźnik	Stawka
1.	Udział w pracach grup roboczych powołanych w celu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Obecność na posiedzeniu	50,00 zł brutto
2.	Kontrola przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	Kontrola 1 punktu sprzedaży	50,00 zł brutto
3.	Przeprowadzenie wizji w terenie w ramach zaopiniowania wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych	Wizja lokalna	30,00 zł brutto
4.	Przeprowadzenie wizytacji programów profilaktycznych u realizatorów	Wizytacja 1 programu	30,00 zł brutto

5. Podstawę wypłaty wynagrodzeń, o których mowa w pkt 1-4, stanowi podpisana przez Przewodniczącego Komisji uwierzytelniona dokumentacja potwierdzająca udział w posiedzeniach Komisji, zespołów, grup roboczych, a w przypadku wynagrodzenia zryczałtowanego - wniosek Przewodniczącego Komisji o wypłatę wynagrodzenia, przedłożone w terminie do 20-go dnia każdego miesiąca następującego po miesiącu, w którym miały miejsce posiedzenia i wykonane czynności.
6. Wypłata wynagrodzeń dokonywana jest do ostatniego dnia miesiąca, w którym została przedłożona dokumentacja, o której mowa w pkt 5.